Uczniu: w poszukiwaniu tożsamości i… zawodu

część II

Podróż ku dojrzałej tożsamości rozpoczynasz od tzw. **tożsamości rozproszonej**: obserwujesz wówczas związane z dojrzewaniem zmiany w swoim wyglądzie, które mogą wywoływać różne emocje, a także napięcie, gdyż do tej pory spostrzegałeś siebie w inny sposób. Wywołuje to zwykle niemałe zamieszanie, może też wprowadzić w Twoje życie apatię. Skupienie na tym, co dzieje się z Twoim ciałem skutecznie zniechęca Cię do interesowania się swoją przyszłością. Jeśli zatrzymasz się na tym etapie dłużej – możesz nie widzieć sensu w planowaniu, projektowaniu swojej przyszłości zawodowej, może nie zależeć Ci na wyborze dopasowanej do Twoich możliwości szkoły czy zawodu, nie mówiąc już o wcześniejszym odkryciu swoich zainteresowań czy pasji. Takie tematy Cię wtedy nie interesują, a kontakt z doradcą zawodowym wydaje Ci się całkowicie bezsensowny…

Przeżycia z pierwszego etapu rozwoju tożsamości skłaniają Cię, w celu uzyskania lepszego samopoczucia, ku poszukiwaniu osób, które obdarzą Cię akceptacją takim, jaki jesteś. Zaczynasz wówczas wkraczać w etap **tożsamości lustrzanej (przybranej).** Bez zastanowienia przyjmujesz jako własne czyjeś poglądy, przekonania, pomysły. Jesteś niechętny wobec zmian. Jeśli zatrzymasz się na tym etapie dłużej – Twój wybór zawodu czy szkoły, przyszłej kariery zawodowej może w istocie nie być Twoim wyborem. Wybierzesz taką ścieżkę, jaką wybiorą za Ciebie inni, co w dorosłym życiu może skutkować wieloma rozczarowaniami. Wtedy będzie już jednak za późno…

Kolejny etap, przybliżający do dojrzałej tożsamości – etap **tożsamości odroczonej (moratoryjnej*)*** cechuje się poszukiwaniami czegoś, co byłoby dla Ciebie atrakcyjne i dobre. Testujesz różne ideologie i często je zmieniasz, co może wprawić w niepokój Twoją rodzinę. Ale jest to elementem Twojego rozwoju – aby odkryć siebie musisz działać, sprawdzać, próbować. Ale też… wyciągać wnioski. Skoro uczęszczanie na modny aktualnie kurs tańca nie dało Ci prawdziwej satysfakcji oznacza to, że Twoje zainteresowania dotyczą innego obszaru i musisz szukać dalej. Może jakiś alternatywny pomysł, np. wolontariat, pozwoli Ci nagle odkryć, że interesuje Cię kontakt z ludźmi, pomaganie im, wspieranie. **To co dobre dla innych – nie musi być dobre i atrakcyjne dla Ciebie. Pamiętaj, że dotyczy to także wyboru szkoły!** Możliwe, że Twój najlepszy przyjaciel/przyjaciółka wybiera się do szkoły, która wydaje mu się najbardziej godna polecenia, ale nie oznacza to, że **Ty** też będziesz tak ją oceniać.

Dodatkowym zagrożeniem związanym z kształtowaniem się Twojej tożsamości jest **nadmierne przywiązanie do wizerunku świata, życia, młodego człowieka, jaki kreują media**. Jak go odbierasz? Czy pomaga Ci w określaniu siebie, czy wzmacnia Twoją samoocenę (która również wpływa na wybór zawodu czy szkoły), czy też często jest źródłem frustracji, negatywnych dla Ciebie porównań, złości czy żalu? Pamiętaj, że świat kreowany przez media często odbiega od realnego…, a tymczasem nadmierne do niego przywiązanie może skutkować ukształtowaniem się tzw. **tożsamości medialnej.** Drogowskazem dla Ciebie będzie wówczas styl życia celebrytów czy bohaterów telenowel lub różnych programów telewizyjnych. Orientacja na przyjemność, rozrywki i wygodne życie zazwyczaj może być źródłem wielu rozczarowań w dorosłym życiu… Czy tego właśnie chcesz?

Jak zatem odkryć siebie? W tak młodym wieku? Opisane wyżej etapy budowania Twojej tożsamości skłaniają do wyciągnięcia jednego, nadrzędnego wniosku: **warto przede wszystkim działać, czyli poszukiwać informacji o sobie, a wcześniej okazji do ich zdobycia.** Także Internet i telewizja mogą (w rozsądnym, rzecz jasna, zakresie) temu sprzyjać.

Poniżej znajdziesz kilka „namiarów" na strony służące m.in. poznawaniu swoich możliwości w kontekście planowania kariery zawodowej, wyboru zawodu:

Internet

www.mapakarier.org – zawiera m.in. **Miasto zawodów** oraz **Ścieżki kariery** – gdzie możesz poznać opisy różnych zawodów (w tym umiejętności niezbędnych do ich wykonywania, orientacyjnych zarobków) i ścieżek edukacji służących do ich zdobycia.

www.perspektywy.pl – portal edukacyjny dla młodzieży, m.in. informacje dot. **zawodów, kierunków studiów**, matury, ponadto aktualizowane rankingi szkół i uczelni wyższych.

www.tropiciel.maturzysty.pl – m.in. informacje o maturze, kierunkach studiów oraz **wyszukiwarka kierunków studiów na podstawie kryterium: przedmioty zdawane na maturze**.

www.eurodeskpolska.pl – strona programu dla młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych; informacje m.in. **o możliwościach edukacji** (w tym studiów w różnych krajach), szkoleń, grantów, rodzajów dofinansowań w Europie.

www.victor.com.pl – **Victor,** dwutygodnik edukacyjny dla młodzieży.

www.victorjunior.pl – **Victor Junior**, dwutygodnik edukacyjny dla uczniów szkół podstawowych.

www.irpoznan.com.pl – Wielkopolska Izba Rzemieślnicza – m.in**.** informacje na temat **nauki zawodu w rzemiośle** (zakładka: NAUKA ZAWODU).

www.doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod/ - wyszukiwarka zawodów z krótkimi **opisami zawodów** zawierającymi kluczowe informacje.

Telewizja

NATIONAL GEOGRAPHIC,
DISCOVERY CHANNEL,
DISCOVERY SCIENCE
BBC KNOWLEDGE
TVP HISTORIA,
TVP KULTURA,
ANIMAL PLANET.

Powodzenia☺

oprac. z wykorzystaniem materiałów z publikacji:
M. Klis, S. Nieciuński, *Poradnik – Rozwój, problemy i zagrożenia, wybór zawodu,*
Wyd. MEN, Kraków 2011

Elżbieta Swat-Padrok

centrum
doradztwa zawodowego
dla młodzieży